

Základní učební dokumenty
Učební plány, Učební
osnovy,
Rámcové vzdělávací
programy

Uspořádání učiva v pedagogických dokumentech

■ 1. Učební plány -- Uspořádání učiva :

■ ■ Předmětové

■ ■ Projektové

■ ■ Modulové

■ ■ Nové přístupy k učebnímu plánu

■ 2. Učební osnovy -- Uspořádání učiva:

■ ■ lineární

■ ■ Cyklické

■ ■ spirálové

■ 3. Rámcové vzdělávací programy (PV, VZ, GV, SOV)

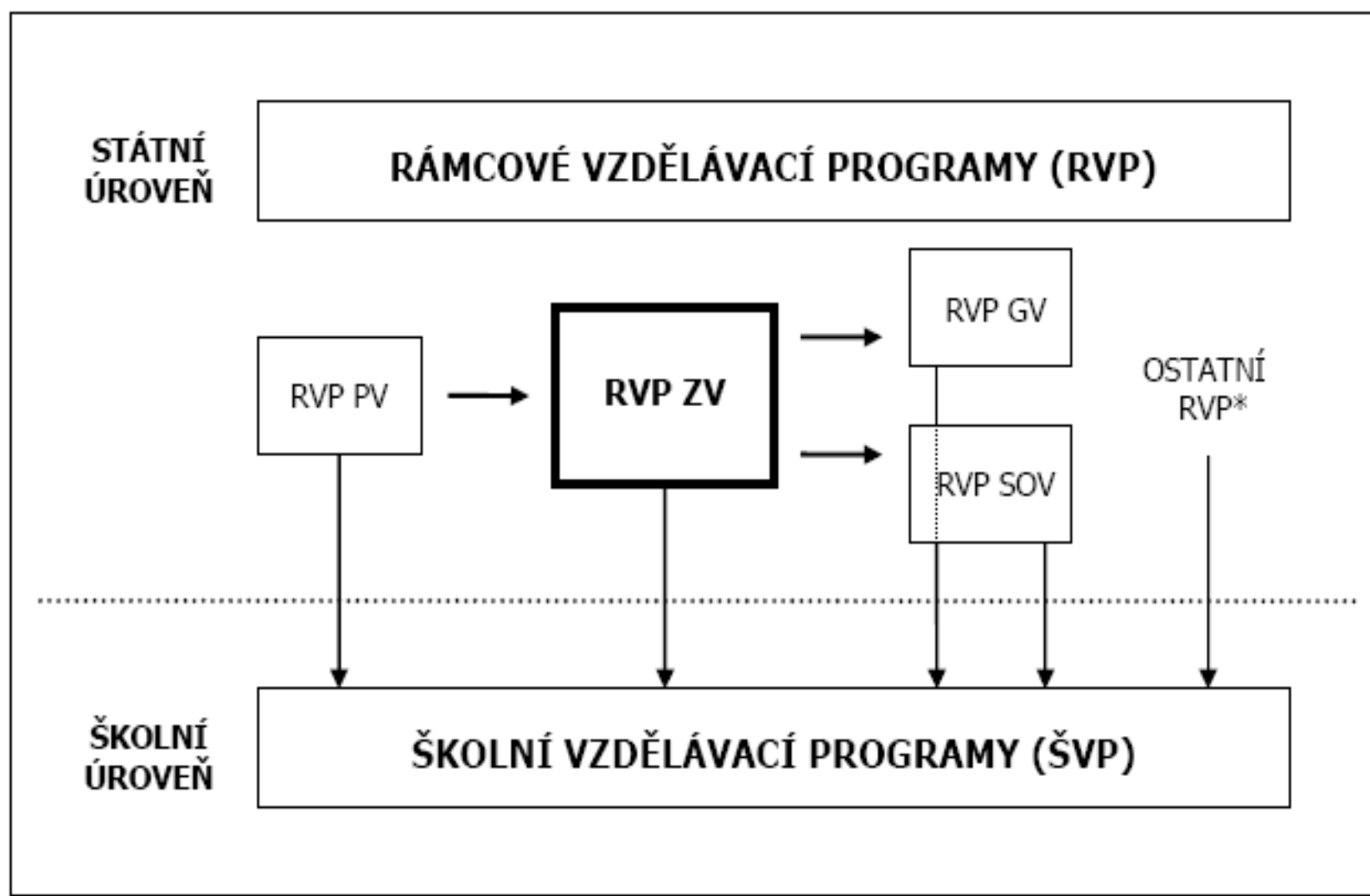
Rámcové a školní vzdělávací programy – Části RVP ZV

- **Část A** – Systém kurikulárních dokumentů a principy RVP
- **Část B** – Organizační uspořádání vzdělávání
- (Podmínky k přijetí a ukončení G studia)
- **Část C**
  - Klíčové kompetence
  - Vzdělávací oblasti a obory
  - Průřezová témata
  - Rámcový učební plán
- **Část D**
  - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
  - Podmínky pro realizaci vzdělávání
  - Zásady pro přípravu ŠVP

Co je smyslem rámcových vzdělávacích programů?

- Stanovit závaznou (standardní) úroveň pro jednotlivé
- etapy vzdělávání, kterou by měli dosáhnout všichni
- žáci.
- Odvíjet tuto úroveň od úrovně vědomostí a
- dovedností, které je žák schopen na konci vzdělávání
- prokázat, nikoli jen od výčtu učiva, které se má
- „naučit“.
- Umožnit ředitelům a učitelům rozhodovat o podobě
- vzdělávání na své škole a posílit jejich zodpovědnost
- za obsah a kvalitu vzdělávání

System kurikulárních dokumentů

Výchozí principy

■ Rámcové vzdělávací programy vycházejí z obecných principů, kterými jsou:

- **Nová strategie vzdělávání**, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě.
- **Celoživotní učení.**
- **Základní vzdělávací úroveň** stanovená pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání.
- **Pedagogická autonomie škol a profesní odpovědnost učitelů** za výsledky vzdělávání.

Specifické principy RVZ pro ZV

- Navazuje svým pojetím na RVP PV a je východiskem pro vytváření rámcových
- vzdělávacích programů pro střední vzdělávání.
- ● Vymezuje vše, co je společné a nezbytné pro vzdělávání žáků v každé škole, která
- realizuje povinné základní vzdělávání, včetně víceletých středních škol.
- ● Specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jichž by měli žáci v základním vzdělávání
- dosáhnout.
- ● Vymezuje závazný vzdělávací obsah (očekávané výstupy a učivo) na úrovni, kterou
- si mají osvojit žáci v základním vzdělávání.
- ● Podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti
- jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů,
- odlišných metod a forem výuky ve shodě s individuálními potřebami žáků.
- ● Umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními
- vzdělávacími potřebami.
- ● Je závazný pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení
- pro vstup do středního vzdělávání.

Harmonogram zavádění RVP do praxe

RVP PV 2005/06 – 2006/07 dvouleté
přípravné období

plošné zavedení 2007/08

RVP ZV 2005/06 – 2006/07 dvouleté přípravné
období

plošné zavedení 2007/08

RVP GV / SOV 2007/08 – 2008/09 dvouleté
přípravné období

plošné zavedení 2009/10

Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání

- v roce 2001 vznikly první verze rámcových
- vzdělávacích programů pro jednotlivé stupně a
- směry odborného vzdělávání
- tyto první RVP byly podrobeny veřejné diskusi a
- připomínkovému řízení
- v roce 2002 vzniklo prvních 8 RVP
- od roku 2003 se pracuje na RVP pro další obory
- vzdělání
- více na <http://www.nuov.cz>

Školní vzdělávací program (ŠVP)

- Pedagogický dokument vycházející z RVP,
- který bude ze zákona vytvářet každá škola
- ŠVP prezentuje vlastní zaměření školy, škola v něm může zohlednit zájmy a potřeby žáků, regionu apod.
- ŠVP obsahuje mimo jiné i učební osnovy
- (škola rozpracovává vzdělávací obsah z RVP)

Harmonogram tvorby ŠVP

- Čtení RVP
- Identifikační údaje
- Charakteristika školy
- Charakteristika ŠVP
- Učební plán
- Učební osnovy
- Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Charakteristika školy

- Velikost školy
- Vybavení školy
- Charakteristika pedagogického sboru
- Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
- Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Charakteristika ŠVP

- Zaměření školy
- Profil absolventa
- Organizace přijímacího řízení
- Organizace maturitní zkoušky
- Výchovné a vzdělávací strategie
- Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Učební osnovy

- Název vyučovacího předmětu
- • Charakteristika vyučovacího předmětu
- - Obsahové vymezení
- - Časové vymezení
- - Organizační vymezení
- - Výchovné a vzdělávací strategie
- • Rozpracování vzdělávacího obsahu
- - Výstupy
- - Učivo
- - Tematické okruhy průřezových témat

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

- Pravidla pro hodnocení žáků
- - způsoby hodnocení
- - kritéria hodnocení
- • Autoevaluace školy
- - oblasti
- - cíle
- - nástroje
- - časové rozvržení

Klíčové kompetence

- Klíčové kompetence představují souhrn
- vědomostí, dovedností, schopností,
- postojů a hodnot důležitých pro osobní
- rozvoj a uplatnění každého člena
- společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází
- z hodnot obecně přijímaných ve
- společnosti a z obecně sdílených
- představ o tom, které kompetence jedince
- přispívají
- k jeho vzdělávání, spokojenému a
- úspěšnému životu a k posilování funkcí
- občanské společnosti.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
- ● Kompetence k řešení problémů
- ● Kompetence komunikativní
- ● Kompetence sociální a personální
- ● Kompetence občanské
- ● Kompetence pracovní

Kompetence k učení

■ Žák:

- – organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i
- skupinové práci, plánuje, organizuje, řídí a hodnotí
- vlastní pracovní činnost;
- – motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí
- přínos učení pro svůj život;
- – efektivně získává poznatky a využívá k tomu různé
- strategie učení;
- – kriticky přistupuje k různým zdrojům informací,
- získané informace hodnotí z hlediska jejich
- věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém
- studiu a praxi; (...)

Vzdělávací oblasti

- **Jazyk a jazyková komunikace** (*Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk*)
- **Matematika a její aplikace** (*Matematika a její aplikace - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)
- **Informační a komunikační technologie** (*Informační a komunikační technologie - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)
- **Člověk a jeho svět** (*Člověk a jeho svět - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*) – pro 1.stupeň
- **Člověk a společnost** (*Dějepis, Výchova k občanství*)
- **Člověk a příroda** (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*)
- **Umění a kultura** (*Hudební výchova, Výtvarná výchova a doplňující obor Dramatická výchova*)
- **Člověk a zdraví** (*Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a doplňující obor Zdravotní tělesná výchova*)
- **Člověk a svět práce** (*Člověk a svět práce - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)

Průřezová témata

- Průřezová témata reprezentují v RVP ZV aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se důležitou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata

- ● Osobnostní a sociální výchova
- ● Výchova demokratického občana
- ● Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- ● Multikulturní výchova
- ● Environmentální výchova
- ● Mediální výchova

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

■ Nadání

- – soubor schopností, které umožňují jedinci dosahování výkonů nad rámec běžného průměru populace. (3-10% žáků)
- – Mimořádně nadaný žák může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání

■ Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

- – individuální vzdělávací plány
- – doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- – zadávání specifických úkol
- – zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projekt
- – vnitřní diferenciacce žáků v některých předmětech
- – účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- – vytváření speciálních tříd
- – vynechání ročníku

Specifika mimořádně nadaných žáků

- ● žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- ● problematický přístup k pravidlům školní práce
- ● tendence k vytváření vlastních pravidel
- ● sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- ● vlastní pracovní tempo
- ● vytváření vlastních postup řešení úloh, které umožňují kreativitu
- ● malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- ● rychlá orientace v učebních postupech
- ● záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- ● kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- ● vhléd do vlastního metaučení
- ● zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- ● potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

- Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se **zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci **se zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se **sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Informační zdroje

- • Publikace RVP
- • <http://www.vuppraha.cz>
- • <http://www.nuov.cz>
- • <http://www.rvp.cz> Metodický portál)
- • <http://www.skav.cz> Stálá konference asociací ve
vzdělávání

Blok 1

Komunikace,
projev a přednáška,
práce s publikem

Komunikace

- 1) Verbální složka – přináší obsah (důležité, co říkáme)
- 2) Paralingvistická složka – přináší citové zabarvení, emoce vyslovovaných zvuků (důležité jak říkáme)
- 3) Nonverbální složka – všechny druhy komunikace, které nejsou kódovány slovy.

Nonverbální složka

- 1) **Posturologie (postoj)** – sděluje mnohé o tom, jak se mluvčí cítí
- 2) **Kinetika** – pohyb všech částí těla, prozrazuje pocity a temperament
- 3) **Gestika** – většinou gesta rukou a hlavou, mají velký sociální význam
- 4) **Mimika** – ve výrazu obličeje se nejčitelněji odráží okamžité emoce
- 5) **Oční kontakt** – nejsilnější součást nonverbální komunikace (oční kontakt při setkání často velice krátký, ale přesto sociálně velmi důležitý)
- 6) **Chronematika (práce s časem)**

Vzhled mluvčího

Oblekání → jak chceme působit. Nutné počítat s efektem prvního dojmu!

Otázka: Chceme přesvědčit (1) nebo prezentovat svoji osobnost (2)?

Ad 1) Nutné přizpůsobit se očekávání posluchačů

U některých problém: snaha přesvědčit + cítit se příjemně a přirozeně.

Fyziologické základy mluveného projevu (ÚKOL Č. 1, viz Přílohu 1)

- 1) Dýchání
- 2) Vytváření hlasu, fonace
- 3) Artikulace
  - tvoření českých hlásek

Modulace řeči (v češtině) (ÚKOL Č. 1, viz Přílohu 2)

- 1) Český slovní přízvuk
- 2) Zvuková osnova české věty
  - 2a) Frázování
  - 2b) Intonace
  - 2c) Větný přízvuk
- 3) Mluvní tempo

Typy mluveného vystoupení

- 1) Proslov – oslava, narozeniny, pohřeb, předání ceny, laudatio
  - 2) Přednáška – vědecká / popularizační (typické pro život v akademickém prostředí)
- náš zájem – projev, přednáška

PŘED PŘÍPRAVOU PROJEVU

A) Organizace, téma, plánování

(ÚKOL č. 2, část a)

A1) Organizace

1. Účel řeči
2. Kolik posluchačů
3. Složení obecnstva (staří / mladí, akademici / běžná populace)

A2) Téma a příležitost

1. O čem
2. Klíčové myšlenky (3–5 ideální počet)
3. Který aspekt problému se hodí k dané řeči
4. Dohledání informací
5. Jaké je publikum (jaké jsou zvláštnosti)
6. Je vhodné odvolávat se na aktuální události

B) Sebeanalýza

(ÚKOL č. 2, část b, Příloha 4)

Typ řečníka

- a) nesmělý
- b) odměřený
- c) nadřazený
- d) radostně sdělující
- e) teatrální
- f) komunikativní

Důležité: pochopit k jakému typu řečníka patříte a poté si kultivovat silné a slabé stránky tohoto typu.

Pozor: většina z nás jsou kombinacemi těchto typů

Nesmělý

Projev: tréma, sebenedůvěra, zadržávání,
ztráta logické návaznosti řeči

→ může docílit soucitu;

Důležité: snažit se o dobrý začátek, který
zajistí kladné přijetí a zmenšení nejistoty.

Odměřený

Projev: zdrženlivý hlas, šetří gesty, pohled nad hlavy posluchačů (či mimo ně), gramaticky a obsahově přesný přednes

NEBEZPEČÍ – pro posluchače nepříjemný a nezáživný projev

Tři důvody odměřenosti:

- a) typ člověka (nenabízí snadno tykání)
- b) technická záležitost: příliš velká vzdálenost mezi promlouvajícím a divákem / nebo čtení z papíru (ztráta očního kontaktu!!)
- c) přijetí role – přesná vědecká přednáška

Nadřazený

Projev: ví vše lépe než posluchači, politická retorika, učitel žák; činí tak

- s odstupem
- s důvěrou

■ **BRÁNÍ KOMUNIKACI → NEVHODNÉ**
pro oslavy, setkání, laudatia;

Radostně sdělující

Projev: vstřícný komunikativní, je těžké jej zastavit, má problémy s časovým rozvržením

Pamatujte: „Ten, kdo chce pojednat vyčerpávajícím způsobem o tématu, většinou vyčerpá své obecnstvo.“ (Wieke 2005, s. 46)

NUTNÉ: Držte se striktně přesného harmonogramu a rozložení textu, nepouštějte se do odboček

Teatrální

Projev:

- přednáška je pro něho příležitostí k divadelnímu představení
- máloco jej vyvede z míry

(př. výpadek elektřiny: „Budiž světlo!“, netaktní otázky: „Vypusťte lvi“, porucha mikrofonu: „Jako staří antičtí řečníci se i my obejdeme bez techniky.“)

NEBEZPEČÍ: teatrálnost převáží obsah, ztráta ohledu na obecenstvo → chlad a odměřenost posluchačů

Komunikativní

Projev:

aktivně komunikuje s obecnstvem, přijímá podněty, reaguje na ně lehce, lépe převypráví to, co chtěl tazající říci, anticipuje námitky a vkládá je do řeči

NUTNÉ: pamatovat na to, že přes veškerý dialog je řečník zodpovědný za strukturu přednášky. Přes komunikativnost nutné udržet harmonogram přednesu.

C) Posluchač a porozumění

Důležité – uvědomit si základní vlastnosti toho, jak probíhá porozumění

Poznámka: Hlavní zásada projevu

Mluvčí chce, aby mu bylo porozuměno!!

- **VÝJIMKY** např.
  - zakrytí toho, že mluvčí nemá co říct
  - snaha získat obdiv
  - snaha podsunout nějaký problém

C1) Jak probíhá porozumění

Posluchač slyšené

- 1) zařazuje do kontextu, který už o tématu zná
- 2) na základě (1) si vytváří představu, co text znamená
- 3) ověřuje své hypotézy během promluvy.

C2) Ohled na kontext!!

→ SE MUSÍME PŘI PŘÍPRAVĚ ŘEČI PTÁT:
Kolik toho posluchači mohou o daném tématu znát?

Když a) mnoho → zabývat se
novinkami, odlišnostmi, pointou
b) středně → načrtnou kontext
c) málo → nutný obsáhlý úvod,
uvést pro a proti daných řešení

C3) Strategie přípravy dobré řeči

Je nutné dbát na to:

- a) aby řeč byla jednoduše strukturovaná a lehce zpracovatelná
- b) aby myšlenkové kroky byly lehce srozumitelné
- c) aby řeč obsahovala málo neznámých, nesrozumitelných, těžko vyslovitelných slov
- d) aby informace byly do textu uloženy tak, že si je posluchač lehce zapamatuje

C3) Strategie přípravy dobré řeči

II

- d) aby opakování informací plnilo nějakou funkci (upevnění důležitých informací → nutná otázka: jsou ty a ty informace důležité? mají být zopakovány?)
- e) aby byly důležité myšlenky sděleny tak, že vzbudí pozornost – k tomu můžeme využít např.:
- **signální slova** – slova, která v textu pravidelně naznačují důležitou myšlenku; př. „I have a dream“
  - **dialektické protiklady** – oheň a voda, světlo a tma
  - **originální či paradoxní formulace** – „blankytné myšlenky“, „rudá čern“

Pomůcky

Přesto je **DOBŘE** použít, protože

do dlouhodobé paměti se vtiskne pouhých

cca 15% z toho, co **pouze slyšíme**,

cca 20% z toho, co **pouze vidíme**,

ALE

cca 60% ze slyšeného a viděného současně

Obrázky však nesmí přebýt obsah, pouze jej podpořit.

PŘÍPRAVA ŘEČI

A) Shlukování a myšlenková mapa

Problém: člověk často myslí v předem přijatých kolejích →
potřeba uvolnit fantazii a myšlení

Shlukování: Zaznamenávání asociativního
myšlenkového proudu

Myšlenková mapa: Následně strukturuje shluky,
vytváří mezi nimi racionální souvislosti

B) Strukturování řeči

B1) Struktura a členění

STRUKTURA: Vnitřní souvislost myšlenek:

1. Na jaké myšlenky se rozpadá hlavní téma?
2. Jak spolu tyto myšlenky souvisejí?
3. Které z nich jsou hlavní, které vedlejší?
4. S jakými dalšími problémy myšlenky souvisejí?

NEJEDNÁ SE ZDE O TEXT (O FORMU), ALE O OBSAH (MYŠLENKY).

Členění: Vnější rozdělení textu:

1. Čím začít?
2. Jak problém rozvinout?
3. Kde bude vrchol textu?
4. Jak text uzavřít?

**C) Zásady správného a
zajímavého formulování
řeči
(ÚKOL Č. 5)**

C1) Srozumitelnost a dilema správné a dobré řeči

- 1) **Text musí být srozumitelný** (vyhýbání se nadměrné obsahové náročnosti, složitých souvětí, neznámých a těžko zapamatovatelných slov)
- 2) **Musíme najít náležitý kompromis mezi správnou (informačně přesnou) a dobrou (působivou) řečí.**
  - **další zásady**

C2) Psaní „pro uši“ a „v gestech“

3. Musíme psát, jako bychom mluvili!! →
DOBŘE: nejdříve formulovat věty ústně a poté celé větné celky přeříkávat na zkoušku.

POZOR: To neznamená vzdát se písemné přípravy!!

4. Věty je při vymýšlení správné doplňovat gesty!!

VEDE ke sblížení nonverbálního a verbálního projevu, snazší učení textu a přirozenost řečníka

C3) Dialogické psaní a stylotvorné otázky

5. **Snažte se psát, jako by řeč byla dialog mezi vámi a posluchači.**

METODA: Pokoušejte se 1) vymýšlet pro a proti, 2 otázky posluchačů, 3) pokoušet se odpovídat

6. **Používejte řečnické (někdy sugestivní) otázky:**

Př. **Řečnické:** Ale jaké jsou příčiny? Kdo z nás toto nezná? Co myslíte vy?

Sugestivní: Nechcete se přece již rozčilovat? Zjistili jste už také, že překážkou úspěchu jste vy sami, že? Přece nechcete tvrdit, že tento přístup je správný?

C4) Užití MY a VY a ŘEČNICKÉ FIGURY

7. Použitím zájmena „my“ můžeme vytvořit dojem blízkosti a důvěrnosti mezi řečníkem a posluchači, naopak použitím zájmena „vy“ můžeme vyjádřit nadřazenost, odstup.
8. **ŘEČNICKÉ FIGURY** = sousloví či věty, které se **záměrně** prohřešují proti gramatickým, lexikálním a stylistickým pravidlům. → **Záměr**: zapůsobit, ozvláštnit, upozornit na důležité.
Jeden z **nejdůležitějších** prostředků!!
Přehled řečnických figur viz **PŘÍLOHA**
„Řečnické figury“

D) Memorování řeči

D1) Tři základní způsoby přednesu

1. Spatra
2. Z listu
3. Z paměti – nejúčinnější

D2) Proč nazpaměť'

1. Lépe se orientujete v členění textu
2. Snadno ovládnete obsah
3. Jste lépe připraveni na náhodné změny, vstupy ostatních.

Neučíme se proto, abych pouze opakovali, ale proto, abychom mohli i improvizovat a přitom zachovali informační správnost, strukturu a členění textu!!!

D3) Důvody proč si nemůžeme zapamatovat text

1. **Špatný časový harmonogram** (vyčlenili jste si málo času → jste nervózní a nesoustředění)
2. **Špatně zformulovaný text**
  - a) text je komplikovaný: složitá souvětí, mnoho cizích slov
  - b) není psán „pro uši“ a „v gestech“
  - c) chybí ozvláštnění: silná slova, řečnické figury
3. **Text není členěn na logické a koherentní celky**

D4) Jak si snáze zapamatovat text

1. Představte si text jako nějakou dostatečně členitou věc.
2. Vytvořit si hrubé členění.
3. Každou část „hrubého členění“ rozdělte na menší logicky spolu související celky
4. Každou takto vzniklou část textu připodobněte k části referenční představované věci. (Dbejte abyste pokračovali od velkých k malým částem).
5. V jednotlivých větách si vytipujte důležitá či výrazná slova.

JAK LZE TRÉNOVAT PAMĚŤ – VIZ PŘÍLOHU Č.

PŘEDNES ŘEČI

(ÚKOL Č. 6 a 7)

Tři druhy přednesu

1. **Spatra** — zpravidla nedežří řádnou strukturu a členění => předání informací je nedokonalé, rétorika je na nízké úrovni
2. **Z listu** — řečník se soustředí na psaný text, dává důrazy podle zákonů čteného, nikoli proslovovaného textu, ztrácí kontakt s diváky (především oční), omezená gestika a mimika
→ nuda
3. **Z paměti** — je možné pracovat s mimikou, gestikou, udržuje se rytmus i členění řeči, řeč je možné aktuálně měnit a doplňovat, aniž by se rozpadla struktura a členění, zachovává se informační jasnost.

Kompromis mezi psaným textem a naučeným

Zcela z paměti však zvládají jen nemnozí
→ **KOMPROMIS**

Řečník má po ruce papír se strukturou řeči a
poznámkami (kdy překliknout slide, kdy a odkud citovat)

ALE ŘEČ PŘECE ŘÍKÁ ZPAMĚTI

(To bude náš případ při úkolu č. 6 a 7)

Nejčastější chyby v přednesu

1. Nepozornost k posluchačům
2. Chybějící oční kontakt
3. Lpění na rukopisu
4. Slovní vata
5. Nedostatek pauz a předělů
6. Neartikulované slabiky
7. Monotónnost projevu
8. Překročení vymezeného času

Blíže viz **PŘÍLOHA**

DĚKUJI

ZA

POZORNOST